

PUBLIEK RAPPORT Duurzaam Toeristisch Ondernemen

Resultaten Koning Aap, Shoestring, YourWay2GO en Entdeck die Welt in 2016

Inleiding

Weer met volle kracht vooruit! In 2016 hebben we een aantal zaken bereikt. Wil je weten wat we in de toekomst nog op het programma hebben staan? We sluiten dit document af met een aantal punten die wij voor 2017 in de planning hebben staan. Tussendoor lees je over een aantal zaken die we in de eerste maanden van 2017 al hebben bereikt.

BEREIKT IN 2016

CO₂-uitstoot

- Vanaf 1 januari 2016 compenseren wij de CO₂-uitstoot van de reizen van Koning Aap (Nederland en België) en Shoestring in zijn geheel. Dus niet alleen de vlucht, maar ook het bijbehorende landarrangement (accommodaties en vervoer) van de reis! Hiermee zijn wij voortrekker in de markt als eerste (middel)grote reisorganisaties. Verder worden de zakelijke vluchten voor personeel en reisbegeleiders ook gecompenseerd. Wij maken jouw reis klimaatneutraal door te investeren in een uniek bosprogramma in Maleisië, in samenwerking met Trees for All. Voor de vrijwillige bijdrage van YourWay2GO werken we samen met een project op de Filipijnen.
- In 2016 betreft het 27.373,50 ton CO₂ die voor Koning Aap en Shoestring gecompenseerd werd via het Trees for All project in Maleisië. Daar groeien om die reden nu meer dan 10.000 bomen ten minstens 30 jaar ten bate van deze CO₂-opname. Bij YourWay2GO gaat het om een vrijwillige donatie gemaakt door de reiziger, waarbij in totaal 985 bomen zijn gedoneerd ten behoeve van het Trees for All project op de Filipijnen. Dit aantal bomen neemt gemiddeld nog eens meer dan 490 ton CO₂ op.

2017:

Per 1 januari 2017 zijn we v.w.b. onze CO₂-compensatie overgestapt naar een nieuw project. Wij hebben gekozen voor het FairClimateFund, en het Baso Magogo project. Daar compenseren we niet alleen wat we tot dusver al deden, maar hebben we besloten het pakket uit te breiden: niet alleen de internationale vluchten en landarrangementen bij Koning Aap en Shoestring, maar ook die van YourWay2GO worden in het vervolg gecompenseerd. Duitse tak Entdeck die Welt doet eveneens mee. Verder blijven de vluchten van personeel en reisbegeleiders gecompenseerd worden, maar het kantoor zelf slaan we ook niet over.

Kortom: het gehele bedrijf is vanaf 2017 100% CO₂-neutraal!

Website

- Op 1 april 2016 hebben wij een website gelanceerd die ons duurzaamheidsbeleid tot onderwerp heeft: 'Feeling Responsible' genaamd (www.feelingresponsible.org). Alle informatie over het benadrukken van het groene karakter van onze reizen voor alle labels (Koning Aap, Shoestring, YourWay2GO en Entdeck die Welt) op een plek!

- Bij Koning Aap en Shoestring wordt op de homepage van onze diverse reizen verwezen naar de diverse pagina's op Feeling Responsible. Ook komen deze links terug in de dag tot dag beschrijvingen. Zo krijgt duurzaamheid een bredere plek op onze websites!
- Op de websites worden diverse 'duurzame' tips vermeld (in de breedste zin van het woord: leuk/authentiek/anders!). Deze staan genoemd onder de kop **Écht op reis?** bij Koning Aap en **Hoe groen kun je gaan? TIP** bij Shoestring. Deze tips vind je terug in de dag tot dagbeschrijving van de meeste reizen. Het gaat om ongeveer 3 tot 4 onderwerpen per reis die worden uitgelicht.

Reisbegeleiders

- In het voorjaar van 2016 hebben wij 2 trainingdagen gegeven aan de huidige Nederlandse - en Belgische reisbegeleiders van Koning Aap, waarbij tijd werd ingeruimd voor duurzaamheid in de vorm van een presentatie door DTO-coördinator Ellen Bulthuis, met een update van de huidige stand van zaken.
- We gebruiken steeds meer lokale reisbegeleiders, voor Shoestring deden we dit al, maar bij Koning Aap komt het steeds vaker voor.
- Reisbegeleiders hebben een eigen Facebookpagina waar ze contact met elkaar kunnen hebben en wij allerhande informatie (onder meer op het gebied van duurzaamheid) op kwijt kunnen.

2017:

In maart 2017 zijn de Nederlandse reisbegeleiders getraind, waarbij zowel de hieronder genoemde training een rol speelde, als het FairClimateFund een presentatie heeft gegeven met uitleg over het Baso Magogo project.

Alle reisbegeleiders zijn op de hoogte gesteld van de duurzaamheidstraining die speciaal voor hen is ontwikkeld (door de Travel Foundation UK, ANVR, Sawadee, SNP en Koning Aap/Shoestring), genaamd 'Leading the Way'. Nederlandse reisbegeleiders moeten dit verplicht doen, voor 1 juli. Lokale agenten zijn op de hoogte gesteld en moeten eigen reisbegeleiders en gidsen stimuleren. Eens in de zoveel tijd stuurt de Travel Foundation updates, zodat we weten waar we staan. De eerste update kwam in april 2017 binnen en zag er veelbelovend uit.

In maart 2017 zijn de reisbegeleiders in Peru/Bolivia getraind. Naast de 'gewone' training wordt hierbij ruim aandacht gegeven aan duurzaamheid door o.a. een brainstormsessie op basis van praktijkvoorbeelden. In mei 2017 zijn de lokale reisbegeleiders in Sri Lanka op dezelfde wijze getraind.

Lokale agenten

- Tijdens onze tweede agentenbijeenkomst in Nederland (7 maart 2016) werd een uitgebreide presentatie gehouden over ons duurzaamheidsbeleid en plannen voor de toekomst.
- Tijdens die bijeenkomst hebben we ook besproken dat we graag zien dat agenten zich duurzaam certificeren (dmv Travelife, Tourcert of lokaal). Op die manier verzekeren wij ons dat onze reizen steeds meer verduurzamen. Op dat moment waren al 10 agenten gecertificeerd, of onderweg ernaartoe (8 agenten). Tijdens een tussentijdse inventarisatie later dat jaar waren al meer agenten gecertificeerd, en meer geïnteresseerd in bijvoorbeeld Travelife partnerschap. Tijdens de WTM in London kreeg onze agent in Indonesië het Travelife certificaat, en onze agent in Marokko het Travelife partnerschap.
- De gedragscode ('Code of Conduct') voor onze lokale agenten is ook in 2016 door een aantal nieuwe agenten ondertekend.
- Onze lokale agenten in Sri Lanka, Nepal, Mongolië en Bhutan hebben een tweedaagse Travelife training op het gebied van duurzaamheid gevolgd.

2017:

Na een hernieuwde inventarisatie in maart blijkt dat nu maar liefst 26 van onze lokale agenten gecertificeerd zijn, of onderweg daarnaartoe! Tijdens de vakantiebeurs (januari 2017) kreeg onze agent in Suriname het Travelife certificaat. Tijdens de ITB (maart 2017) kregen onze agent in Nepal het Travelife certificaat en onze agenten in Myanmar en China het Travelife partnerschap.

Onze reizigers

- Op beurzen en informatiedagen van Koning Aap en YourWay2GO worden duurzame linnen tasje uitgereikt. Dus geen papier of plastic meer.
- Tijdens de actieweken Jordanië en Zuid-Afrika (bij Koning Aap) hebben wij als onderdeel van het cadeaupakket voor boekers een zonne-lader gegeven.
- Het nieuwjaarcadeautje 2016-2017 voor onze vaste klanten in Nederland en België is een duurzaam bagagelabel (gemaakt van duurzaam wasbaar papier)

Projecten

- Onze Koning Aap en Shoestring reizigers kunnen ervoor kiezen om te doneren aan een van onze projecten. In 2016 hebben 40 reizigers dit gedaan. Dat staat gelijk aan een bedrag van € 1400,-!
- Op Feeling Responsible.org wordt duidelijk bijgehouden waar onze bijdrages naar toe gaan en jaarlijks hiervan een update gegeven. Tussentijdse nieuwsbrieven worden hier ook geplaatst.

Dierenwelzijn

Dankzij de werkgroep 'dierenwelzijn' van de ANVR ligt er nu een duidelijke lijst met do's en don'ts als het gaat om excursies waarbij dieren betrokken zijn. Deze lijst is verspreid onder agenten, reisbegeleiders en personeel en is op onze website gepubliceerd.

Vrijwilligerswerk

We hebben een nieuw project gevonden in Thailand voor het aanbieden van vrijwilligerswerk. Gaat om Elephant World bij Kanchanaburi. Wij bieden nu alleen twee projecten aan die te maken hebben met dieren. Wij willen pertinent geen projecten aanbieden die te maken hebben met vrijwilligerswerk met kinderen.

Studentenprojecten

- Twee studenten van de Wageningen Universiteit hebben de financiële impact van twee Shoestring groepen in India gemeten. Hoe en waar geven onze klanten geld uit? Wat is de rol (hierin) van onze lokale reisbegeleider en agent? Scriptie is medio 2016 afgerond.
- Een student van InHolland Diemen heeft de ervaringen van onze Koning Aap klanten met betrekking tot homestays gemeten (in navolging van een vergelijkbaar maar simpeler onderzoek eerder naar klanten van Shoestring over hetzelfde onderwerp). Dit is in het kader van haar afstudeerscriptie. Wat kunnen we doen om de communicatie te verbeteren, zodat reizigers de beste ervaring hebben? Het gaat hierbij om homestays in Peru, Cuba en Tadjikistan. Zij heeft hierover intern een presentatie gegeven aan geïnteresseerden

Partners

- Dankzij het MVO-netwerk toerisme zijn we in 2015 in onderling verband begonnen met diverse workshops, die in een jaar tijd tot concreet beleid moeten leiden. In 2016 volgden wij de workshop 'impactmeting'. In 2017 worden de resultaten hiervan bekend gemaakt.
- Wij participeren in werkgroepen (vaak in ANVR verband). Zo zijn wij onderdeel van de zogenaamde 'koplopersgroep' als het gaat om verantwoord reizen.

- Ten slotte zijn wij onderdeel van de zogenaamde CARMATOP: in 2013 zijn we, samen met onder andere 10 Nederlandse touroperators en 2 hogescholen, in een meerjarig project gestapt dat zich ten doel heeft gesteld de kooldioxide-emissies van reispakketten eenvoudig in kaart te kunnen brengen. Daar is een calculator uitgerold. Vanaf 2016 zijn wij bezig alle reizen van Koning Aap en Shoestring te berekenen volgens deze zogenaamde CARMACAL.

2017:

Per 1 april 2017 zijn alle reizen van Koning Aap en Shoestring met de calculator berekend op de CO2-uitstoot.

Kantoor

- In november 2016 hebben een aantal medewerkers (12) van kantoor meegedaan aan de Natuurwerkdag bij de Lange Bretten in Amsterdam . Tijdens de Natuurwerkdag werk je mee aan het behoud en herstel van natuur en landschap in eigen land.
- Het duurzaamheidsteam is uitgebreid met Franca Gilissen (YourWay2GO) en bestaat nu uit Klaartje Geerts (TO), Marisa Luijks (Verkoop groepen), Ellen Bulthuis (Product), Noreen Tatuhey (noreen@yourway2GO) en nieuw: Claire Wouters (marketing, ter vervanging van Victor Eekhof).
- We hebben om de 3 weken iemand op kantoor die massages komt geven, verder is er een kortingsregeling voor personeel bij Sport City.
- Zowel voor het energie-, gas- en watergebruik hebben wij een systeem geïmplementeerd dat dit meet, zodat in de toekomst beter te monitoren is hoe we het verbruik kunnen verminderen.

2017:

De vergaderingen van het DTO-team zijn uitgebreid naar 1 per maand. Er is meer geld/tijd/ruimte beschikbaar voor activiteiten in en rond kantoor.

In de nieuwsbrief voor Shoestring en Koning Aap worden interviews met mensen binnen het bedrijf over duurzaamheid gehouden. Directeur Jan Middelhoek is al geweest, rest DTO-team volgt.

Plannen 2017:

- Opnieuw Travelife duurzaamheidscertificaat behalen voor Nederland en België.
- Gehele DTO-team gaat Better Holidays training van de ANVR doen.
- In navolging van Koning Aap en Shoestring gaat ook YourWay2GO de CO2-uitstoot van de reizen berekenen.
- Publiceren van de CO2-uitstoot van de reizen op de websites in september 2017.
- Inventariseren duurzaamheidsniveau lokaal vervoer en accommodaties.
- Agenten verder stimuleren en te adviseren om zich te certificeren
- Leading te Way training voor reisbegeleiders verder monitoren en reisbegeleiders motiveren
- Enquête over duurzaamheid onder klanten uitzetten (over Feeling Responsible website en over CO2-uitstoot)
- Duurzame en handzame tas om mee te geven aan klanten voor tijdens de reis (verg. Hema)
- Feeling Responsible beter in de markt zetten
- Stimuleren van klanten om te doneren aan goede doelen
- Yogalessen op kantoor organiseren
- Twee vrijwilligersdagen organiseren, naast de Natuurwerkdag ook een strandschoonmaakdag.

- Brainstormsessies op kantoor organiseren
- Filmavonden organiseren met aan duurzaamheid gerelateerde films